

ЯВОРОВ НА АРАБСКИ

Лотос-Меглена Бораджиева

Пейо К. Яворов е водеща личност в нашата поезия. Нему жребият е отделил да живее в историческо безвремие и да се мятва в законстенелите му рамки. В обстановката, в която е живял и творил, на него едва ли не се е гледало като на странник, който с действията и стиховете си иска единствено и само да оригиналничи. Борческият му дух упорито е търсил изява, но дълго не е успявал да я намери. Пиша тези редове с пълното съзнание, че съвременето ни поразително прилича на отдавна отминалата Яворова епоха. Ние, сегашните литератори, също живеем във време, в което малко, да не кажа почти никак, не се обръща внимание на творческата интелигенция. Но не е нужно да загиваме като Яворовия кумир Ботев на барикадите. Не е необходимо и както пише Вл. Василев за Яворов, “да изгорим пред барикадите на собствения си дух”. Трябва да се стремим да запазим истинските ценности в българската литература, да ги разпространяваме по света, да съхраним българското у българина и свято да го пазим.

Тези няколко думи, струва ми се, са необходимо предисловие за представянето на част от поетичното творчество на Яворов в превод на арабски. Сирийският поет Михаил Аид е превел 21 стихотворения от големия наш поет на родния си език.

Ще проследя най-напред как са преведени някои от заглавията на тези стихотворения. Разбира се не всички, а само тези, в които срещам отклонения от оригинала. Предварително искам да отбележа, че преводачът не е съблюдавал реда, по който са подредени творбите в различните Яворови издания. За да не бъда голословна, ще направя уточнение. От цикъла “Антология” е включено само стихотворението “Калиопа”. От “Есенни мотиви” - 4 стихотворения - “Градушка”, “Нощ”, “Арменци” и “Заточеници”, от “Хайдушки песни” само едно стихотворение, най-хубавото, според мен - “Ден денувам - пътища потайни”. От “Безсъници” и “Прозрения” - по седем и “В часа на синята мъгла” от “Шепот насаме”.

И още нещо, творбите в превод на М. Аид са в ръкопис. Предоставени са ми за редактиране. По-късно ще бъдат отпечатани в Сирия, и най-вероятно със съдействието и под контрола на самия преводач.